

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Добринка Чанкова – преподавател по Наказателен процес в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Н. Рилски“- Благоевград, член на научното жури за публична защита на

дисертационния труд на докторанта на самостоятелна подготовка

Десислава Димитрова Анзова

на тема: „НОВА ПАРАДИГМА НА НАКАЗАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС СПРЯМО НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ПРАВОНАРУШИТЕЛИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“

*За присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по
Професионално направление 3.6 Право /Наказателен процес/*

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Десислава Димитрова Анзова е завършила Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Н. Рилски“ през 2013г. През 2015г. бе зачислена като докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Публичноправни науки“ към същия факултет на университета. След успешно изпълнение на дейностите от индивидуалния план бе отчислена с право на защита, а след предварително обсъждане на представения дисертационен труд по съответния административен ред на катедрено заседание, е даден ход на публичната защита.

Десислава Анзова още като студентка се открие със завишения си интерес към наказателния процес, непълнолетните и възстановителното правосъдие като нова парадигма на традиционното наказателно правосъдие. Тя започна да публикува по темата още тогава. По време на докторантурата работата с докторант Анзова бе лека и приятна. Тя бе изключително добросъвестен и отговорен докторант, и резултатът е налице. Задачите винаги

изпълняваше в съкратени срокове и с високо качество. Умее да работи в екип, като същевременно убедително отстоява своите тези, както научни, така и в ежедневието. Има изградени научни навици и умения за самостоятелна творческа дейност. Завършила е редица курсове за допълнително обучение – в областта на защитата на жертвите на престъпления, възстановителното правосъдие, защитата на деца, обект на насилие и др. Работила е по научни проекти, участвала е в множество конференции. Има публикувани 11 статии в страната и чужбина, на български, руски и английски език.

2.Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Докторант Десислава Анзова е представила дисертационен труд, посветен на един иновационен, съществен и недостатъчно задълбочено интерпретиран проблем – утвърждаването на нов модел на реакция на престъпността на непълнолетни, в това число възстановителното правосъдие като алтернативна парадигма. В труда авторът показва многостранни познания по проблематиката и предлага сполучливи решения на редица от изследваните проблеми. Целите на дисертационното изследване са правилно дефинирани, задачите са добре систематизирани. Като цяло, дисертацията представлява сериозен научен труд, отличаващ се с прецизност, на който са посветени значителни усилия, довели до полезни за науката и практиката резултати. Възприетата методология е правилна. Използвани са различни общонаучни и специални методи на научно изследване и различни способности за тълкуване в правото. Това обезпечава верността на направените изводи. Проучена е огромно количество литература и други релевантни източници, направен е задълбочен сравнителен анализ и са генерирани множество нови идеи.

В труда се съдържат редица научни и научно-приложни резултати и приноси. Като по-значими откроявам следните:

-Изследването се отличава с мултидисциплинарност. Обобщавайки солидни аргументи от различни клонове на науката – наказателно и наказателнопроцесуално право, криминология, психология, теорията за решаване на конфликти и др. се предлага нов, алтернативен модел на

държавна и обществена реакция спрямо престъпността, осъществявана от непълнолетни. Новата парадигма се представя не само теоретично, но и практически – чрез конкретни предложения *de lege ferenda*, касаещи Наказателно-процесуалния и Наказателния кодекс. Те имат за цел хармонизиране на българското законодателство в тази област с европейското и преодоляване на съществуващите разлики.

- Наред с това, правят се предложения *de lege ferenda* за подобряване на действащия наказателноправен и наказателнопроцесуален режим спрямо непълнолетните, когато отклоняването от него е неприложимо. Те са обосновани и рационални.

- Предложения са направени и относно изграждането на нова система от органи, включваща национален орган и съответни местни структури, които да прилагат възстановителните модели.

-Конкретизирани са предпоставките за препращане към възстановителен процес, като се структурират етапите на процедурите и представят възможните изходи.

-Разработен е цялостен проект на нов специален закон за реакция на този вид престъпност, което е огромна допълнителна ценност на труда. Следва да се изтъкне, че докторант Анзова участва като експерт в Работната група при Министерството на правосъдието за разработването на нов закон за детското правосъдие. Този закон така и не бе окончателно довършен и приет. Но Десислава Анзова със своя труд представя изцяло нов и различен свой закон, модерен и в съзвучие с времето ни и най-добрите световни образци.

-Направени са значими теоретични изводи и предложения за усъвършенстване и на други свързани закони - Закона за закрила на детето, Закона за защита от домашното насилие и др., за приложение на възстановителните подходи в училищата, за обучение и много други.

Някои от тезите на докторанта могат и да не бъдат безрезервно приети, но адмирации заслужава нейната смелост да предложи такава мащабна реформа на наказателния процес спрямо непълнолетни.

Трудът е завършен съвсем навреме, тъй като все още България дължи транспониране на редица Директиви на ЕС, и в това отношение трудът е много полезен.

Считам, че в дисертацията се съдържат многобройни разумни теоретични обобщения и предложения *de lege ferenda*, които следва да се предоставят на законодателя. От възприемането им би профитирала и практиката, и обществото като цяло, и би се преодоляло натрупаното значително изоставане от глобалните тенденции за промяна на наказателните подходи спрямо непълнолетните правонарушители.

3. Заключение

Смятам, че в представения дисертационен труд се съдържат научни и научно-приложни резултати с оригинален принос за изследваната проблематика, и че същият отговаря по структура и съдържание на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР”.

В заключение считам, че на дисертационния труд на докторанта Десислава Димитрова Анзова трябва да се даде категорична положителна оценка и тя да получи образователната и научната степен ДОКТОР по професионално направление 3.6 Право /Наказателен процес/.

Член на научното жури:

13.03.2017г.

Проф. д-р Д. Чанкова